

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр

БРОЙ 4. У Новоме Саду, 28. Јануарія 1861. **ГОД. IV.**

Св. Григоріе Богословъ.

Св. Григоріе быо е родомъ изъ града Назіанза, сынъ Епископа тамъшнягъ Григорія.*) Матери му е было име Нонна. Отаць и Мати Григоріева были еу врло побожни и добродѣтельни, па на нѣхъ угледајући се постаде имъ и сынъ такавъ. Кадъ е у младићскій узрастъ ступио, пошлѣ га отаць у Атину, да тамо високе науке слуша. Ту се упозна са св. Василиемъ, кои се такође у то доба у Атини учио. Нѣи двоица живяху као рођена браћа, еръ имъ склоности бяху еднаке. Друштва невалялыхъ и распуштєныхъ младића брижљиво еу се они клонили знајући да бы се у таквимъ друштвима покварити могли. У место игре и другихъ светскихъ забава, коима се Атински ученици оддаваху, налазила еу ова два добра друга найвеће и едино задовољство у побожности и у наукама. Нѣма еу два пута у Атини добро позната и наймилія былазъ путъ у православну христіянску цркву и путъ у храмъ наука! Василіе свршивши науке поврати се у свое отачаство, а Григоріе остане у Атини да се учи крајно снарѣчию. Ако се и есу они тада разстали, али дружба нѣихова нѣе престала, него е јоштъ веъма растла; они еу еданъ другомъ дописивали, еданъ другоме своєт мысли и намере пріятельски саобштавали, и у раной младости склоплѣный савезъ пріятельства нѣиховога остао е кодъ нѣихъ за навекъ постоянь и неразрушимъ.

*) У то е време было и оженѣныхъ Епископа.

После неколико година, поврати се и Григоріе у свое место рођеня, у градъ Назіанзъ.

Еданпутъ кадъ се Григоріе готово сву ноћъ съ наукама бавио, предъ зору сведе онъ очи и заспи. У сну учини му се као да види две прекрасне и светлошћу обколѣне дѣвице, кое се с' њиме разговарати почну. Онъ ихъ запита шта желе, а дѣвице му одговоре: „Една одъ насъ зове се цѣломудреность, а друга премудрость. Насъ е Богъ послао, да съ тобомъ у пріятељство ступимо, и да за свагда при теби останемо.“ Дело е показало, да ово появилѣ ніе быо празанъ санъ; еръ е Григоріе целога живота свогъ као земальскій анѣо чисто и цѣломудрено живио, и добыо одъ Бога особитый даръ премудрости, тако да су многи савремени ученици и побожни мужеви изъ близа и изъ далека к' њѣму долазили и мудру њѣгову науку слушали. И блаженный Еронимъ великій учитель западне цркве, кодъ овога се Светителя учио.

Ступивши у чинъ свештено-иночки уклони се Григоріе за неко време у усамлѣнный предѣлъ Понтійскій (покрай црнога мора у Ази), где е у друштву са св. Василіемъ проводио време изучавајући св. Писмо, и упражнявајући се у богоугодномъ животу. Повративши се после некогъ времена у отечество, свога отца Григорія, кои се у вери почео быо колебати, поврати у православіе, и приведе на познаванѣ истине. Кадъ Василіе постане епископомъ у Кесаріи Кападокиской, замоли онъ свога друга Григорія да се прими епископства у оближньої епархіи Сасимской. Григоріе се на то склони, али кадъ се на скоро затимъ появи нетко, кои доказиваше, да има право на ту епископску столицу, Григоріе му уступи своевольно епархію, и поврати се у свое родно место.

Бавећи се еданпутъ црквенимъ посломъ у Цариграду поставлѣнъ буде за тамошнѣгъ вселенскогъ Па-

www.тpиapxa. Садъ в сва брига овогъ доброгъ првосвештеника была тамо управљна, да се расколници Ариани на путъ спасенія изведу, и да сынови православне цркве науку Спасителя свога познаду и по нъой животъ свой управляю. Расколници найме еднога убицу, да Патрiарха, кои боланъ у постельи лежаше потайно убие. Убица подъ видомъ посете дође у собу у којой е светый Григорiе боланъ лежао, али у кои паръ хтеде, да свое богомрзко дело изврши, пробуди се у нѣму савестъ, и онъ одкрие свою безбожну намеру, молећи за опроштень. Светитель му одговри: „Нека ти опрости Богъ, кои е мене сачувао. Я одъ тебе ништа друго неиштемъ, него да се покаешъ и да се оставишь Арианскогъ разкола!“

Ал' не само одъ Ариеваца него и одъ своихъ единовѣраца морао е светый Патрiархъ врло много трпѣти. Нађу се неки епископи, кои нису хтели Григорiя за свогъ Патрiарха признати. Светитель имъ доказиваше, да се онъ нiе наметао, него да е управ' принуђень быо великiй тереть тога достоинства на се примити. Но кадъ види да тiя епископи одъ своихъ захтеванiя неодустаю, и да с' тога единству св. цркве опасность грозити починѣ, дође Григорiй лично у зборѣ епископскiй, па овако стане говорити: „Любезни Сатрудници мои, и духовни пастири Христовога стада! Не бы вамъ лепо стаяло, да Вы, кои сте позвани да люде па миръ и сагласiе скланяте, сами у раздору и несагласiю живите. Ако самъ я узрокъ вашегъ раздора, а оно добро; ево ме, я нисамъ больiй одъ пророка Iоне, баците ме у море, па ће се вашъ раздоръ одма утишати. Истина я знамъ да нисамъ кривъ, у томе с' чимъ ме обвинюю, али я ѣу радо и невинъ страдати, само да немиръ престане.“

Пошто Григорiе ове и друге кротости и смиренности пуне речи изговори опрости се онъ са свима,

на онда отиде цару и яви му да се жели изъ Цариграда уклонити. Царъ му то нехтеде одма допустити, али му Светитель мудро разложи, да то обшта полза изискуе, и тако царъ на то напоследку саизволи. Патриархъ се спреми на путъ, али пре полазка отиде јоштъ еданшутъ у цркву, и попне се на амвонъ да држи последню беседу: У беседи тој опрости се онъ са скупљнымъ вѣрнымъ Християнима, са црквама цариградскимъ, съ болницама и са заводима за сироте. Напоследку к' оныма, — кои су се често тужили на нѣгеве беседе, у којима ихъ онъ за грехе укораваше, — окрене се св. Патриархъ с' овимъ речма: „Садъ пљштите рукама одъ радости, ликуйте и вичите велигласно; ето ће престати већъ еданшутъ тай злый и брбљавый языкъ васъ гађати. Да, языкъ ће престати, али неће рука. Перо и мастило ће се противу васъ борити.“ Далъ опомене слушателъ да се труде напредовати у вери и любви християнској и знамениту ову беседу заврши с' речма: „Молимъ васъ, драга чада моя, храните оно чему самъ васъ учио. Благодать Господа нашега Исуса Христа да буде са свима вама.“ Народъ е плакао и уздисао, и имао е зашто плакати и уздисати еръ е у овомъ светомъ мужу имао досадъ чедолюбива отца убогихъ, заштитника удовица' и сирочадій; поборника православія, наймудриѣга учителя, бодрога и неуморнога духовнога настира и узоръ свию християнскихъ врлина'. Сви су желили и молили га да на свомъ престолу заостане, али га немогаше задржати. Онъ управо отиде на лађу, која га е већъ спремна чекала, и врати се у свое мѣсто рођеня. Тамо на своме отчинскомъ добру, кое се Аланзонъ зваше, настани се Григоріе с' тврдомъ намеромъ да последнѣ дане свога живота у самоћи Богу служећи, и полезне књиге пишући проведе. Дубока старость, многе с' ньоме скопчане белести, и велики умни трудови ослабе

га на последку, али онъ инакъ све до свое смрти пи-
саше вьныге утврђуюћи преко нѣхъ вѣрне у чистомъ
православію. Умрѣо е у 90-ой години свога живота.
На данъ спомена нѣговогъ, као, и свакомъ приликомъ
кадъ се ко на првый степенъ свештенства узводи, пое
се у славу овога Светителя тропарь: Пастырская ски-
даль Богословіа твоего риторскихъ побѣди трѣби: и-
коже во глубины дѣха изискавашъ и доброты вѣщаніа
приложишася тебѣ: но моли Христа Бога отче Григо-
ріе спасити дѣшамъ нашимъ.

Светый овай мужъ родио се год. 329, а у вѣч-
ность се преселио год. 391. после Христа. С' узвише-
ности своихъ богословскихъ мислей зове се онъ Бо-
гословомъ. Бю е Патриархъ Цариградскій за владе
Валента и Теодосія Великогъ. Са жаромъ правосла-
віемъ кипѣтега срдца уздржао е онъ каноне установ-
лене на другомъ Вселенскомъ сабору, доказавши да
се Македоніе у заблуженю налази, и у слѣдъ тога спѣ-
вао е у славу св. Духа, и Трипостасногъ Божества
дивне оне пѣсеме ков се и данасъ на Духовскомъ ве-
черню пое. Писао е св. Григоріе виспрено, точно и
краснорѣчиво о св. Троици, о воплощеню Христовомъ
и о с. Тайнама. Одъ нѣга е остало много ученыхъ бе-
седа', између коихъ су найзнатніе две, написане про-
тиву Юліана однадника. У стиховима описао е стра-
даніе Христово. И ирмоси „Христосъ раждается сла-
вите,“ есу изливъ нѣгове побожне душе.

Другъ Григоріевъ св. Василіе умрѣо е много пре-
одъ нѣга. Оставши у животу св. Григоріе у надгроб-
номъ слову, овако говори о свомъ преминувшемъ дру-
гу: „Сада е онъ на небу; тамо, као што я мислимъ,
приноси онъ за насъ жртве и моли се за народъ. О-
ставивши насъ, ніе насъ одъ насъ оставио. А я
Григоріе, полумртвавъ, полуодсеченый, отргнуть одъ
свогга друга, незнамъ шта да чинимъ оставши безъ

нѣговаго руководства. У осталомъ онъ — т. е. покойный Василій — и садъ ми іоштъ дае свое савете, и кадъ годъ я преступимъ границу дужности онъ ми ноу ва санъ долази и мене исправля.

Речи ове знамените су не само зато што се у нима изражава пламтећа любовь и уваженіе св. Григорія к' Великоме Василю; него и зато што се съ нима потврђуе наука свете православне цркве у призиваню светыхъ и о помоћи, кою намъ они чине.

Св. Григорія Богослова с' Васиљемъ Великимъ и Іоанномъ Златоустымъ назива св. црква наша именовъ великихъ Іерарха', т. е. великихъ Светителя', и свечани споменъ све троице држи 30 Јануара, за знакъ да су ньи троица, као три поборника триличнога Божества, праву и истину веру сачували и одржали и цркву Божию своимъ учительскимъ беседама и списаніама утврдили и украсили.

Н. Ђ. В.

Пролеће и младостъ.

Пролеће, красно ово доба године, одговара младости, најлепшой чести човечиѣгъ века. Оно е одређено, да успавану природу разбуди, да іој животну силу покрене и да е с' овымъ испуни што ће е до црне зиме красити и свему живомъ одъ преке нужде бити; ова пакъ, да се у нъој тело слабачкогъ детета снагомъ опасуе, да му се успавани и душевни дарови развияю и да се с' онымъ снабдева, што ће нѣму као будућемъ човеку и ближњима нѣговимъ до црне смрти одъ асне бити.

Гола е природа у почетку любкогъ пролећа, слабъ е човекъ у почетку младости свој. И она и овай потребују времена и помоћи да се оснаже и оките; оной као што рекохъ, одређено е време пролетнѣ, и овомъ

време младости; оной, да се окити, найвише помаже благодетна дажда, топлота и светлостъ небеснога сунца, овомъ пакъ светлостъ божанствене науке, и воспитаніе телесно и душевно.

Дивно у доцніе пролеће природа изгледа, дивно ли у оячалой младости човекъ. Она онда найснажніе дела Богомъ одређено іой дело лепшаюћи се све до зимнѣгъ одмора, кои іой савъ спољашный радъ и нажитъ уништи, а само оно за будућность остави, што іой е унутарность дела; а овај сее многостручне труде што ће му плодомъ родити, кои ће устарости задовољно уживати и усавршуе се све до самртногъ одмора, кои му свуколику трудбу прекине и сва за овоземальскій животъ чинѣна дела у ништа претвори, и само она, која е душе свое ради чинио, остави му, да га у будућій животъ прате.

Колико е дивотно и мило пролеће, толико га често страшне и немиле непогоде потресаю, кое многій миловидный цвѣтакъ утамане или га тако осакате, да угинути мора, ако му се на време лека и помоћи не нађе. И младостъ е исто тако красна и мила, али и ню найвише опачине светске нападаю, кое многогъ младића упропасте, или са пута закона божіегъ сведу, где по тами лутаюћи, опетъ у безданъ пропасти сурвати се мора, ако га за времена вештый вођа на првашню путаню врлине не изведе.

Збогъ тога они, кои су позвани, да слабачко дете оснаже и одгое, требаю строго да мотре на свакій коракъ нѣховъ, на опазе л'на комъ да е у чему годъ олошало, или да е страсть каква надъ врлиномъ превагу задобила; то су дужни одма лека и помоћи потражити и свойски се побринути, да се страстникъ извида. Тымъ само начиномъ испуниће оно св. еванѣлско изреченіе: „Чувайте се да ни едногъ одъ о-

вѣхъ малыхъ презрете, ерѣ вамъ кажемъ, да авѣли
вѣхови на небесима еднако гледаю лица отца мога
небеснога.“ Мат. 18. 10. еданъ свршеный

Предуготовникъ.

Парамитиѣ.

XI. Свѣлаченъ Аарона.

Са тешкимъ срцемъ попесе Мойсие на Орѣ пла-
нину, да онде по налогу божиѣмъ свогъ брата Аарона,
коѣмъ се часи живота навршише свуче, и првосвеш-
теничке альине нѣговомъ сину Елеазару обуче.

Кадъ ово сврши, болномъ Аарону, као да неки
тереть са душе паде, на часакъ се прибраше снаге,
аъ после едногъ часка душе нестане.

Тридесетъ дана плакаше за вѣимъ савъ народъ.
Тридесетъ дана сеѣаше и Мойсие на планини, и тай
данъ му се братъ на сну показа. Величество небес-
ника сияше с' нѣговогъ лица, лешне одежде покри-
ваше нѣгово подмлаѣено тело, одъ злата поясъ она-
саваше га, само они дванаѣстъ каменова одъ дванаѣстъ
колена Израиля несиаше са нѣгови прсию, нити имаде
у руци првосвештеничке штате, коя се оно довекъ
зеленяше,

Зашто немашъ штате првосвештеничке у руци,
ушита га Мойсие, и зашто се не сяю на твоимъ пр-
сима они дванаѣстъ каменова у успомену свогъ на-
рода предъ лицемъ божиимъ?

Были су ми, рече Ааронъ, и на земљи тешки, а
предъ лицемъ ѡ божиимъ нетреба. Успомене се на
земљи чуваю; предъ лицемъ божиимъ стое сва ко-
лена собомъ, стое сви народи. Ни штате првосвеште-
ничке међу праведницима нетреба; я самъ садъ свеш-

теникъ Салимскій, у царству мира, свештеникъ вишегъ реда.

У овоме сна нестаде, и Мойсие се сиђе с' планине, те тада по нови ове блага законе о одмору и празднованю седмога дне, и седме и седампутседме године оставляня о помилованю угнѣтени и сирота, и о ослобођеню слугу и робова.

Юшъ едно коло загонетака.

(За маю школску децу.)

1, Има еданъ алатъ у глави, тай остае што е, та ти нѣга овако, та онако читао, ко е тай?

2, Има еданъ део тела, што најячи зверъ остае, кадъ га с' оба края с'рубимъ.

3, Има неки део тела, предня му пола значи висину, а кадъ први гласъ одбацимъ остале велико зло.

4, Има неки у глави алати, што бы те навели противъ шесте заповеди божие да сгрешимъ, кадъ имъ први гласъ одбацимъ.

5, Има неки део тела, што злу децу плаши, кадъ му главу натрагъ а репъ напредъ метнешъ.

6, Са н, е удъ на глави, а са к, тица.

7, Са в, е лютъ зверъ; са б, опако у води место; са к, удъ на телу; са л, врло питавъ расадъ; са т, куйнска справица; са њ, ноћница тица?

8, Са к, е полезно домаће живинче; са т, рана тогъ наймилиа; са б, твой чуваръ ноћни найвернии; са д, наша река; а кадъ надоставимъ главу на репъ, изаће найслађа сласть.

9, Има една ноћница тица, у глави со стои, измени други гласъ с' првимъ изъ буквице изаћиће река и човекъ, а праметни слокове, опетъ е човекъ.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

10, Са в, е зимска тица, одбаци први гласъ, остае лютъ болъ, а одбаци и други, изађе девојка.

11, Има една зимска тичица, одкини іој репъ, остае највећи човекъ.

12, Има една тица певачица, што кадъ іој одкинешъ главу, остане права жена.

13, Са ж, е мала мила, а са б, стара бака.

14, Има една риба што каменомъ остане кадъ іој одкинешъ репъ, а кадъ е тада наопако изврнешъ, изађе пакосна мува.

15, Има една риба, што лютъ коренъ постане, кадъ іој главу одкинешъ.

16, Са б, рибица е, а са к, керица.

17, Ја самъ риба оштрогъ репа, одкини репъ, ја іошъ оштрия.

18, И бубица самъ, и девојка самъ, погоди ко самъ ?

19, Са р, е чудна кракляста животињица; са м, дремовъ цветъ: са џ, велика торба; а са љ, са књигомъ дете.

20, Са м, е досадна безобразница, а са б, крвопилица.

21, Са м, е највреднија животињица, а са б, највећа леньштина.

22, И ја самъ крвопилица, одкини ми репъ ето крстова майкица, одкини и главу ето сестрица.

23, Има еданъ пролетни цветъ, онъ остае кои е ма слокове праметнуо, аљ одкини му главу изађе чудовиште, ма и натрашке читао.

24, Има еданъ лепъ жутъ летњи цветакъ, кои остае што е, макаръ га и натрашке читао.

25, Има еданъ лепъ црвенъ летњи цветакъ, одкини му репъ, остане лютъ човекъ.

26, Са г, е воће; и са д, исто то, са ж, е лепа тица; а м, светлица.

27, има едно лепо воће, безъ главе е ука бука; са в, е србска река; са г, е болѣтица; са к, е чудна справа; са ль, е свирска рупа; са м, е люта немоћъ; а са р највећа помоћъ.

28, Има неки расадъ, кадъ му одбацишъ репъ, башъ онда остане репъ.

29, Я вариво те вариво, та ты ме овако, та онако читао.

30, И я самъ вариво, алъ имамъ у репу велику животиню, а у глави каменъ, што га та најволие.

31, Я самъ лепо шумско дрво, изврни натрашке, а я сужанъ тамничаръ.

32, Я самъ дрво питомо, изврѣи како сѣнешъ, я све то те то.

33, Има едно шумско дрво, што натрашке читано оружѣмъ изађе.

34, Има една лоза, што мирисна смола буде, кадъ ѿй репъ одбацишъ.

35, Има една лоза, у глави носи велику животиню, а репу твогъ присногъ рођака.

36, Са ч, е и лоза и тица, замени ч, са п, илъ р, илъ с, а оно девойка.

37, Са д, е лоза, а с' л, м, н, илъ т, девойка.

38, Има едно жито, што съ в, гуске тера; с' к, зове да говоришъ, алъ не оно, што с' л, мисли.

39, Са с, е тврдъ каменъ; с' б, големо зло; с' в, највећи юнакъ; са з, люта мува; са р, домаћа справа; са ш, маленъ сасудъ; у глави има други каменъ, што га и люди еду и безъ нѣга бити немогу.

40, Са к, е мекъ каменъ; са в, вредливо дете; са г, велико дрво; са с, срце свию ствари; а са ч, едва дочекано доба свакога врееногъ друга.

П О П И С Ъ

учителскихъ плата контрактима и фасіяма утврђенихъ.

(Продужено.)

Иригъ дае троици учителя свакомъ по 210 фор. г. н. 6 хв. дрва и квартиръ са 2 собе куйномъ и подрумомъ, и за огрев све три школе 9 хв. дрва, и 36 фор. за чишћ. и лож. школа. —

Каменица дае 210 фор. г. н. 20 п. м. жита, 10 п. м. кукур. 6 хв. дрва, 12 фун. свећа, и квартиръ са 2 собе, куйномъ, коморомъ и подрумомъ. Огревъ за школу носе деца одъ куће, а за чишћ. и лож. школе плаћа свако свакогъ месеца по 2 новч.

Кралѣвци даю 160 фор. г. н. 20 п. м. жита, 6 п. м. кукур. 6 хв. дрва, 6 фун. свећа; 2 хв. дрва за школу, 10 фор. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 2 собе, куйномъ и коморомъ. —

Крушедолъ дае 120 фор. г. н. 12 п. м. жита, 12 п. м. кукур. 2 хв. дрва и 3 хв. сламе, 6 фун. свећа, 2 хв. сламе за школу, 5 фор. за чишћ. и лож. школе и квартиръ са 1 собомъ, куйномъ и подрумомъ. —

Лединци даю 210 фор. г. н. 20 п. м. жита, 20 п. м. кукур. 6 хв. дрва, 12 фун. свећа, 15 фор. за чишћ. и лож. школе, и квартиръ са 1 соб. и куйн. Огревъ за школу доносе деца одъ куће. —

Лежмиръ дае 160 фор. г. н. 30 п. м. жита, 16 п. м. кукур. 6 хв. дрва, 12 фунти свећа, 15 фор за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 2 собе, куйномъ и подрумомъ, и башту одъ 50 квадр. хв. Огревъ за школу носе деца одъ куће. —

Манѣелосъ дае 160 фор. г. н. 30 п. м. жита, 16 п. м. кукур. 6 хв. дрва, 12 фун. свећа, 4 хв. дрва за школу, 19 фор. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 2 собе, куйн. комор. и башту одъ 144 квадр. хв. —

Марадиѣ дае 120 фор. г. н. 12 п. м. жита, 12 п. м. кукур. 6 хв. дрва и 3 хв. сламе, 6 фун. свеѣа, 2 хв. сламе за школу, 5 фор. за чишѣ. и лож. шк. и квартирѣ са 1 собомѣ и куйномѣ. —

Молосинѣ, 126 фор. 20 м. жита, 15 м. кукуруза, 6 хв. дрва, 12 фун. свеѣа, квартирѣ са 1 соб. куйн. и башт. одѣ 500 квадр. хв. и 8 фор. за фамилияза.

Нерадинѣ дае 168 г. н. 10 п. м. жита, 4 хв. дрва, 6 фун. свеѣа 8 фор. 40 нов. за чишѣ. и лож. шк. и квартирѣ са 1 собомѣ, куйномѣ и подрумомѣ. Огревѣ за школу доносе деца одѣ куѣе. —

Нешшинѣ, 147 фор. 20 м. жита, 20 м. кукуруза, 6 хв. дрва, 12 фун. свеѣа, и квар. са 2 собе, куйн. комор. подрум. и баштомѣ. За огревѣ школе као и Баносторѣ.

Обровацѣ 52¹/₂ ф. 17¹/₂ ютара землѣ, 25 м. жита, 150 фун. мяса, 45 фун. соли, 15 фун. свеѣа, 3 хв. дрва и 3 сламе, квартирѣ съ 3 собе куйн. комор. и баштомѣ одѣ 100 квадр. хв. и за огревѣ школе 4 фор. сламе, а фамилиязу 3 мер. жита.

Павловци даю 120 фор. г. н. 30 п. м. жита, 5 хв. дрва; 5 фун. свеѣа, 3 хв. дрва за школу, 5 фор. за чишѣ. и лож. шк. и квартирѣ са 1 собомѣ, куйн. комор. и баштомѣ одѣ 250 квадр. хв. и юшѣ 1¹/₄ ютро ораѣе землѣ. —

Паланка дае свакомѣ учителю (има ихѣ 2) по 84 фор. 6 ютара землѣ, и 21 фор. за обделаванѣ землѣ, 20 м. жита, 120 фун. мяса, 100 фун. соли, 25 фунти свеѣа, 1 м. варива, 2¹/₂ хв. дрва и 5 хватий сламе, и квартирѣ едномѣ са 2, другомѣ са 1 соб. и куйн. и свакомѣ башта одѣ 230 квадр. хв. а за огревѣ обе школе 5 хватий сламе и 33 фор. за потребе на обе школе.

Пешровци даю 160 фор. г. н. 40 п. м. жита, 6 хв. дрва, 6 фун. свеѣа, 3 хв. сламе за школу, 8 фор.

за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 1 собомъ и куйномъ, и баштомъ одъ 500 квадрат. хв. —

Пушинци даю 120 г. н. 20 п. м. жита, 10 п. м. кукур. 3 хв. дрва, 4 фун. свећа, 1 хв. дрва за школу, 10 фор. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 1 собомъ и куйномъ. —

Радинци Велики даю 120 фор. г. н. 20 п. м. жита, 6 хв. дрва, 6 фун. свећа, 2 хв. дрва за школу, 6 фор. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 1 собомъ, куйномъ, комор. шталомъ, и баштомъ одъ 288 квадрат. хватій. —

Радинци Мали даю 120 фор. г. н. 20 п. м. жита, 5 п. м. кукур. 4 хв. дрва, 6 фун. свећа, 1 хв. дрва за школу, 10 фор. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 1 собомъ и куйномъ. —

Ремешница дае 160 фор. г. н. 5 п. м. кукур. 6 хв. дрва, 6 фун. свећа, 30 фор. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 1 собомъ и куйн. Огревъ за школу доносе деца одъ куће. —

Ривница дае 126 фор. г. н. 24 п. м. жита, 4 хв. дрва, 6 фун. свећа, 2 хв. дрва за школу, 3 фор. 48 новч. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 1 собомъ и куйномъ. —

Рума дае тројици учителя на нормалној школи, свакомъ по 300 фор. г. н. 6 хв. дрва, и квартиръ са 2 себе, куйномъ и коморомъ. За огревъ све три школе дае 9 хватій дрва, и 50 фор. за чишћ. и ложенъ школе. —

Свилошъ, 126 фор. 20 м. жита, 15 м. кукур. 6 хв. дрва, 12 фун. свећа, и квартиръ са 1 собомъ и куйномъ. Огревъ школе као и Баносторъ.

Сивачъ дае 120 г. н. 20 п. м. жита, 6 хв. дрва, 6 фун. свећа, 2 хв. сламе за школу, 12 ф. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 1 соб. и куйномъ, и башту одъ 250 квадрат. хв. —

Солборъ дае 4. мушкимъ учительма свакомъ по 420 фор. и по 63 фор. за недельну школу, а 2 женскимъ учительма свакомъ по 420 фор. На огревъ за 4 мушке класе троши до 200 фор. и дае 140 фор. на потребе школке, а на огревъ за 2 женске до 100 ф. и 70 фор. за потребе.

Стеяновци даю 160 фор. г. н. 26 п. м. жита, 6 хв. дрва, 6 фун. свећа, 2 хв. дрва за школу, 6 фор. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 1 соб. и куйномъ и башту одъ 645 квадр. хв. —

Субошиште дае 160 фор. г. н. 32¹/₂ п. м. жита, 6 хв. дрва, 6 фун. свећа, 4 хв. сламе за школу, 15 фор. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 1 собомъ, куйномъ и баштомъ одъ 160 квадр. хв. —

Сусекъ, 169 фор. 20 м. жита, 20 м. кукур. 6 хв. дрва, 12 фун. свећа, и квартиръ са 2 собе куйн. и подрум. За огревъ школе као и Баносторъ.

Товаришево мушкомъ учителю 106 фор. 16¹/₂ ютара землѣ, 25 мер. жита, 1 м. варива, 100 фун. меса, 40 фун. соли, 15 фун. свећа, 6 хв. дрва и 4 сламе, и квартиръ с' 2 собе куйн. комор. и баштомъ одъ 300 квадр. хв. За огревъ школе 4 фор. сламе; — а женскомъ учителю дае све то, само безъ землѣ и баште, али 210 фор. готови новаца.

Чалма, 168 фор. 25 м. жита, 20 м. кукур. 5 хв. дрва 10 фун. свећа, и квартиръ с' 2 собе куйн. ком. подр. и башт. За огревъ школе 3 хв. дрва и 6 фор. фамилиязу.

Черевикъ, 252 фор. 6 хв. дрва, 12 фун. свећа, и квартиръ с' 2 собе куйн. и комор. Огревъ школе као и Баносторъ.

Шулямъ дае 120 фор. г. н. 25 п. м. жита, 6 хв. дрва, 8 фун. свећа, 3 хв. дрва за школу, 5 фор. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 1 собомъ, куйномъ и подрумомъ. —

Изаѣ дае 200 фор. г. н. 25 п. м. жита, 6 хв. дрва, 6 фун. свећа, 21 фор. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 3 собе и куйномъ, и башту одъ 100 квадратни хв. Огревъ за школу доносе деца одъ куће. —

Приметбе. Има на више одъ горепоменутихъ места, да учители незнаду, шта управо добивати имаю, те збогъ тога парнице са обштинама тераю; да небы овогъ у будуће било, зато е пописъ овај овде стављивъ, нека сваки знаде шта има; и ваљало би да сваки ово у свой школекій протоколъ уведе.

Као што су ове горепоменуте, исто бы тако ваљало да и све остале обштине фасионална писмена по формулару одъ В. Наместничство изданомъ даду; и око овогъ ваљало бы да учители и местни управители школа стану, да се свудъ та писмена начине.

Д о п и с њ.

В. У *Солбору* 15. Јануара. Юче смо прославили празникъ Светога Просветителя Србскогъ съ великомъ свечаношћу у цркви и школама. Службу Божию служио е Господинъ Прота са два свештеника и ђакономъ; споменуо е све покойне учитељ и добротворе овдашнѣгъ Педагогійскогъ завода и главне школе, и осветио школско кољиво. Господинъ парохъ В. К. говорио е овомъ приликомъ слово о воспитанию деце. После службе ишло се с' литиомъ у зданіе србске препарандіе, где е водица свећена. Затимъ е било водоосвећењ у главной школи, где е томъ приликомъ освещено 8 икона за овдашнѣ школске разреде. Управитель школскій раздао е овде добро учећой се и најболъ цркву долазећой деци у награду неколико Пчелара, и неколико „Висера и Драгогъ камена.“